

Kossowski Aleksander, ur. 30 I 1886 w Sabłukowie k. Niżnego Nowogrodu, zm. 24 VI 1965 w Lublinie, prof. doc., dziekan WNH, historyk.

W 1904 r. ukończył szkołę średnią realną w Smoleńsku. W l. 1906-10 studiował na wydziale historyczno-filologicznym uniwersytetu w Petersburgu, gdzie w 1915 r. uzyskał tytuł magistra, a w 1917 r. docenta prywatnego w zakresie historii nowożytnej. W r. szkol. 1917/18 nauczał w Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej w Petersburgu. W 1918 r. prowadził zajęcia na średnich kursach naukowych. W l. 1918-24 wykładał historię Polski, Słowiańszczyzny i literaturę polską na uniwersytecie w Perm, a 1924-26 był nauczycielem w Gimnazjum im. J. Słowackiego w Kowlu. W 1926 r. rozpoczął pracę na KUL, gdzie do 1938 r. wykładał historię nowożytną na WNH, a w l. 1930-33 pracował na WT. W l. 1928-39 był archiwistą w Archiwum Państwowym w Lublinie. W 1938 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1947 r. profesora zwyczajnego. Podczas okupacji 11 XI 1939 r. razem z innymi profesorami KUL został aresztowany przez Niemców i do 19 IV 1940 r. był więziony na Zamku Lubelskim. W r. akad. 1948/49 był prodziekanem, a w l. 1950-52 dziekanem WNH. W 1960 r. przeszedł na emeryturę, a następnie prowadził zajęcia zlecone na WNH i sprawował opiekę merytoryczną nad --> Archiwum Uniwersyteckim. Współpracował z Towarzystwem Nauk Filozoficznych, Historycznych i Socjalnych uniwersytetu w Perm (1918-24) oraz z Komisją Historyczną PAU. Był członkiem Lubelskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i TN KUL (od 1934).

Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się gł. wokół zagadnień związanych z reformacją i kontrreformacją, czego pokłosiem są m.in. publikacje: *Hozjusz i Orzechowski w ostatnim roku Soboru Trydenckiego* („Przegląd Powszechny” 177(1928), s. 162-186, 327-353), *Protestantyzm w Lublinie i lubelskiem w XVI-XVII w.* (Lublin 1933), *Protestantyzm jako przejaw cywilizacyjny* (w: *Kultura i cywilizacja*, Lublin 1937, s. 234-287), *Blaski i cienie unii kościelnej w Polsce w XVII-XVIII wieku w świetle źródeł archiwalnych* (w: *Księga pamiątkowa ku czci J.E. X. Biskupa M.L. Fulmana*, Lublin 1939, cz. III, s. 62-132), *Ze studiów nad polemiką religijną XVII wieku* (RHum 8(1959), z. 2, s. 173-214), *Archiwalia lubelskie do dziejów unii kościelnej w Polsce* (ABMK 4(1962), s. 227-258).

A. Wojtkowski, *Aleksander Kossowski (1886-1965)*, „Rocznik Lubelski” 8(1965), s. 286-288; M. Tyrowicz, PSB, t. XIV, s. 308-309; KUL-50 passim; Karolewicz NA, t. II, s. 105-106 (bibliografia); G. Karolewicz, EK, t. IX, kol. 964.

Grażyna Karolewicz